

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
Z ODDZIAŁAMI GIMNAZJALNYMI
IM. BOLESŁAWA PRUSA
W SKIERNIEWICACH

ROK SZKOLNY 2018 / 2019

Program Wychowawczo –Profilaktyczny został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną Liceum Ogólnokształcącego im. B. Prusa w Skierniewicach i uchwalony przez Radę Rodziców w dniu 20 września 2018r.

„Człowiek kształtuje się, doskonali w trzech środowiskach: w rodzinie, w społeczeństwie i w szkole.[...] Duszą szkoły jest nauczyciel. Dobry nauczyciel przelewa w uczniów nie tylko wiadomości, ale także potrafi rozbudzać w nich zdolności obserwacyjne i twórcze, samodzielność, odwagę, współczucie dla bliźniego, rozumienie obowiązków względem społeczeństwa.”

Bolesław Prus

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59,949).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 maja 2014r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 803).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/2018.
- Statut Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Prusa w Skierniewicach.

I. WSTĘP

Założeniem wychowawczym i profilaktycznym naszej Szkoły jest towarzyszyć uczniom na drodze do wszechstronnego rozwoju oraz osiągnięcia sukcesów zarówno w życiu osobistym jak i zawodowym. Dbamy o to, aby w atmosferze wzajemnego szacunku i odpowiedzialności, zgodnie współpracować przygotowując uczniów do samodzielnego życia. Kształtujemy postawy społeczne i obywatelskie w duchu poszanowania dla wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych. Uznajemy, że pierwszym i najważniejszym środowiskiem kształtującym osobowość oraz najistotniejsze wartości człowieka jest jego rodzina. Dlatego rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkoła podejmuje starania o zapewnienie oferty edukacyjnej zawierającej między innymi treści ujęte w atrakcyjne i wartościowe formy dydaktyczne. Zadaniem szkoły jest nie tylko dostarczanie wiedzy i kształtowanie umiejętności w zakresie tradycyjnych dyscyplin naukowych, ale w istotnym stopniu przekazywanie informacji i pomoc w dokonywaniu bezstronnej analizy wydarzeń i procesów, zachodzących w regionie, kraju i w świecie. Nasze Liceum łączy suwerenność nauczycieli w doborze treści i metod nauczania z wrażliwością na opinie różnych grup społeczności szkolnej. Bada i analizuje potrzeby uczniów, współpracuje z ich rodzicami. W planowaniu pracy szkoły uwzględnia opinie rodziców i uczniów oraz ich oczekiwania, jednocześnie realizując pełny zakres zadań wynikających z szeroko pojętego interesu społecznego.

Celem szkoły jest wychowanie absolwenta odczuwającego potrzebę ciągłej pracy nad doskonaleniem własnej osobowości, a w szczególności tego, który:

- uczciwie i rzetelnie realizuje podjęte zadania,
- jest odpowiedzialny za swoje postępowanie,
- potrafi wyznaczyć sobie cel i konsekwentnie dążyć do jego realizacji,
- zna swoje możliwości i stawia sobie coraz wyższe wymagania,
- potrafi w sposób praktyczny wykorzystać zdobytą wiedzę,

- systematycznie rozwija swoje zainteresowania,
- umie efektywnie współpracować w grupie, swoje umiejętności potrafi wykorzystać dla dobra kolegów, klasy, szkoły, rodziny,
- dba o prawidłowy rozwój fizyczny, psychiczny, społeczny i duchowy,
- jest patriotą; podtrzymuje tradycje i zwyczaje swojego narodu, społeczności lokalnej, szkoły,
- potrafi sprawować samokontrolę i dokonywać samooceny,
- potrafi cieszyć się z sukcesów swoich kolegów,
- jest właściwie przygotowany do dalszego kształcenia lub podjęcia pracy.

Cele te osiąmane są w toku realizacji poszczególnych zajęć edukacyjnych, programów wychowawczych klas, uroczystości szkolnych, wycieczek.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny realizowany w Liceum Ogólnokształcącym z oddziałami gimnazjalnymi im. Bolesława Prusa w Skierniewicach opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły, Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania i Szkolnym Zestawem Programów Nauczania. Program określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo - profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej realizowanej w roku szkolnym 2016/2017,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji Programu Wychowawczego Szkoły i Szkolnego Programu Profilaktyki realizowanych w roku szkolnym 2016 / 2017,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych ,
- analizę dokumentacji szkolnej ,
- obserwację zachowań uczniów podczas lekcji i zajęć pozalekcyjnych.

Wnioski płynące z powyższych badań są następujące:

- kontynuować bardzo wysoko ocenianą działalność wychowawczo- patriotyczną szkoły,
- kontynuować pedagogizację rodziców w sferze takich działań jak: profilaktyka uzależnień, przyczyny niepowodzeń uczniów w nauce i ich absencji,
- kontynuować działania z zakresu profilaktyki uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem nadmiernego korzystania z Internetu, zjawiska cyberprzemocy, palenia papierosów i e-papierosów, spożywania alkoholu i stosowania substancji psychoaktywnych.
- położyć szczególny nacisk na kształtowanie postaw w oparciu o mocny system wartości.

Podstawowym celem realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

WIZJA SZKOŁY

Liceum Ogólnokształcące z oddziałami gimnazjalnymi im. Bolesława Prusa w Skierniewicach uznaje za swoje zadanie kształcenie uczniów, wyposażenie ich w umiejętności niezbędne do funkcjonowania w dynamicznie rozwijającym się świecie, a w szczególności zdobywania dalszej wiedzy. Liceum z oddziałami gimnazjalnymi, harmonijnie realizując funkcję dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, dąży do wprowadzania młodych ludzi w różnorodne dziedziny życia i nauki.

Szkoła podejmuje starania o zapewnienie oferty edukacyjnej zawierającej między innymi treści ujęte w atrakcyjne i wartościowe formy dydaktyczne. Przyjmuje szczególną odpowiedzialność za wprowadzenie młodzieży do życia w społeczeństwie i kulturze polskiej. Dąży do przygotowania uczniów do samodzielnego myślenia i działania we współczesnym świecie.

Szkoła szanuje pluralizm światopoglądowy i uczucia religijne uczniów, kształtuje ucznia tolerancyjnego, wrażliwego i dbającego o wartości moralne.

Zadaniem Liceum z oddziałami gimnazjalnymi jest nie tylko dostarczanie wiedzy i kształtowanie umiejętności w zakresie tradycyjnych dyscyplin naukowych, ale w istotnym stopniu przekazywanie informacji i pomoc w dokonywaniu bezstronnej analizy wydarzeń i procesów, zachodzących w regionie, kraju i w świecie. Przygotowuje uczniów do świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz realizacji praw obywatela.

Nasza szkoła łączy suwerenność nauczycieli w doborze treści i metod nauczania z wrażliwością na opinię różnych grup społeczności szkolnej. Bada i analizuje potrzeby uczniów, współpracuje z ich rodzicami. W planowaniu pracy szkoły uwzględnia opinie rodziców i uczniów oraz ich oczekiwania, jednocześnie realizując pełny zakres zadań wynikających z szeroko pojętego interesu społecznego. Nasza szkoła ułatwia uczniom i nauczycielom korzystanie z dorobku nauki i techniki podczas zajęć organizowanych w szkole. Gromadzi i udostępnia księgozbiór, kształci umiejętności korzystania z multimedialnych środków przekazu informacji, zapewnia dostęp do wideoteki i sieci komputerowej.

Nauczyciele realizują zadania szkoły profesjonalnie, przestrzegają zasad etyki zawodowej, kierują się wrażliwością na potrzeby młodzieży. Sposób wywiązywania się

z tych zadań, jakość ich pracy, umiejętności i dorobek są najważniejszymi kryteriami oceny ich działań.

Pracownicy administracji i obsługi dokładają wszelkich starań, aby wyposażenie szkoły spełniało możliwie najwyższe standardy techniczne, a także uczestniczą w procesie wychowawczym liceum, dbając o kształtowanie życzliwej atmosfery i wysokiej kultury życia codziennego szkoły.

II. MISJA SZKOŁY

Zależy nam, aby stworzyć szkołę efektywną, przyjazną i twórczą. Chcemy zapewnić najwyższą jakość edukacji i wychowania. Zależy nam na tworzeniu autonomicznej, kreatywnej, tolerancyjnej wspólnoty nauczycieli, uczniów oraz rodziców. Mamy pełną świadomość swojej odpowiedzialności za rozwój młodzieży, także w aspekcie systemu wartości moralnych. Zdajemy sobie sprawę, że najważniejszym czynnikiem sprzyjającym przyswojeniu przez młodzież tych wartości jest przykład płynący ze strony dorosłych. Nie teoria, ale zachowania rodziców, nauczycieli, czyli ich system wartości w praktyce najdobitniej przemawia do młodego pokolenia. Musimy być uważni, by praktykowane przez nas wartości, które młodzież dostrzega były spójne z tymi, które głosimy. W związku z tym:

- kształtujemy system wartości etycznych i religijnych,
- dbamy o wysoką jakość kształcenia i wychowania,
- uczymy sumiennego wypełniania obowiązków, podejmowania wysiłków na rzecz dobra wspólnego, przestrzegania praw normujących życie społeczne,
- wspieramy uczniów zdolnych,
- kształtujemy umiejętności niezbędne do funkcjonowania we współczesnym świecie,
- uczymy miłości do ojczyzny i poczucia tożsamości regionalnej,
- kształtujemy wrażliwość społeczną wśród młodzieży poprzez promowanie idei wolontariatu.

III. SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent naszej szkoły potrafi samodzielnie funkcjonować we współczesnym świecie. Wiedza zdobyta w czasie trzyletniej edukacji pozwala mu na rozwijanie określonych zainteresowań, na poznawanie świata i ludzi, a zdobyte umiejętności na swobodne korzystanie z różnych źródeł wiedzy oraz umiejętne ich wykorzystanie. Potrafi myśleć twórczo, co wykorzystuje przy realizacji stawianych sobie celów. Odznacza się bystrością umysłu i spostrzegawczością, prawidłowo interpretuje informacje płynące z otaczającego świata społeczno-przyrodniczego. Biegle zna co najmniej jeden język obcy, sprawnie posługuje się nowoczesnymi technikami komunikacyjnymi. Dbą o piękno i poprawność języka ojczystego. Cechują go takt i kultura osobista. Otwarty i życzliwy, łatwo nawiązuje kontakty. Zawsze słowny i punktualny doskonale współpracuje w grupie. Jest przygotowany do pracy zespołowej, gdyż potrafi rozwiązywać konflikty, zna zasady efektywnej komunikacji, wie, jakie umiejętności interpersonalne sprzyjają dobremu funkcjonowaniu w sferze społeczno-emocjonalnej. Jego tolerancja i rozwaga pozwalają na dokonywanie właściwego wyboru w trudnych sytuacjach. Szanuje prawo każdego do odmiennych poglądów. Rozumie różnice wynikające z przynależności do różnych kręgów kulturowych. Kierując się ambicją, poszukuje wyzwań, które dostarczyłyby mu nowych doświadczeń. Ma przy tym przyswojony mocny system wartości moralnych, dzięki którym jest w stanie w każdych okolicznościach podejmować zachowania właściwe w aspekcie moralnym oraz brać pełną odpowiedzialność za swoje decyzje i działania, potrafi stosować samokontrolę, jako jedyny w pełni skuteczny sposób kontroli działań człowieka.

IV. CELE OGÓLNE PROGRAMU

Szkoła realizuje Program Wychowawczo-Profilaktyczny, który obejmuje:

- treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
- treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,

- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,

- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w szkole i poza szkołą,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, e-papierosów, alkoholu, narkotyków i dopalaczy),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,

- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

V. CELE SZCZEGÓŁOWE

Szczegółowe cele do pracy w roku szkolnym 2017/2018 wynikają z diagnozy przeprowadzonej w naszej szkole, w tym ewaluacji dotychczasowego Programu Wychowawczego Szkoły i Szkolnego Programu Profilaktyki. Działania w poszczególnych sferach rozwoju pozwolą harmonijnie oddziaływać na rozwój uczniów w następujących obszarach:

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Uaktywnianie sfery poznawczej oraz wzmacnianie kreatywności ucznia.
3. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie.
4. Podjęcie wielozakresowych działań we współpracy z rodzicami celem poprawy frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNO-EMOCJONALNEGO

1. Przeprowadzenie działań sprzyjających integracji uczniów klas I.
2. Pogłębianie właściwych relacji w zespołach klasowych, w relacjach interpersonalnych w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.
3. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm w szkole.
4. Rozwijanie postaw prospołecznych - działania podejmowane przez organizacje szkolne.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

1. Podejmowanie działań sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych oraz wyrabianiu umiejętności ich realizacji w życiu.
2. Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z zachowaniami ryzykownymi:

- nadmierne korzystanie z Internetu,
  - cyberprzemoc,
  - dostęp do alkoholu, środków psychoaktywnych i tytoniu poza terenem szkoły,
  - przemoc rówieśnicza.
3. Organizowanie działań mających na celu podniesienie bezpieczeństwa uczniów w szkole i poza szkołą.

OBSZAR ROZWOJU POSTAW OBYWATELSKICH I PATRIOTYCZNYCH

1. Kształtowanie świadomości obywatelskiej.
2. Kształtowanie patriotyzmu lokalnego.
3. Uczenie wykazywania właściwej postawy podczas obchodów państwowych i szkolnych.
4. Poszerzanie wiedzy o historii miasta, regionu, jego kulturze i tradycji.
5. Kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

OCZEKIWANE EFEKTY:

1. Systematyczny wzrost motywacji uczniów do regularnego i punktualnego uczęszczania na zajęcia organizowane przez szkołę.
2. Pogłębianie umiejętności samodzielnego i świadomego wyboru zachowań pożądaných dla zdrowia własnego i innych.
3. Podniesienie poczucia własnej wartości i aktywności twórczej.
4. Przygotowanie uczniów do radzenia sobie z różnymi sytuacjami życiowymi.

VI. POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE

Dyrektor szkoły:

- a) tworzy warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- b) sprawuje opiekę nad uczniami oraz tworzy warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- c) inspirowuje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych,

organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,

- d) stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- e) współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- f) czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- g) nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- h) nadzoruje realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły.

Do zadań nauczyciela należy:

- a) wspieranie każdego ucznia w jego rozwoju,
- b) kształcenie i wychowywanie młodzieży w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
- c) dbanie o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów,
- d) realizowanie zajęć opiekuńczych i wychowawczych uwzględniających potrzeby i zainteresowania uczniów,
- e) dbanie o jakość kształcenia i wychowania zgodnie z przyjętym w szkole Planem Pracy Dydaktyczno -Wychowawczej i Programem Wychowawczo- Profilaktycznym,
- f) uczenie logicznego, racjonalnego myślenia, obiektywnego wartościowania i oceniania poznanych treści, kształtują postawy patriotyczne i obywatelskie, uczą zasad dialogu i kultury dyskusji, tolerancji wobec ludzi o odmiennych przekonaniach,
- g) w stosunkach z uczniami respektują ich prawa zawarte w Regulaminie Ucznia i szanują ich godność,

- h) kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych poprzez propagowanie czynnego uczestnictwa w życiu klasy, szkoły, rodziny, środowiska lokalnego oraz kraju,
- i) realizowanie zaleceń poradni psychologiczno – pedagogicznej oraz innych poradni specjalistycznych,
- j) zapewnienie uczniom opieki podczas zajęć edukacyjnych obowiązkowych, dodatkowych, imprez szkolnych i środowiskowych, wycieczek, z zachowaniem przepisów BHP,
- k) pełnienie dyżurów podczas przerw międzylekcyjnych i przed lekcjami,
- l) utrzymywanie kontaktu z rodzicami lub prawnymi opiekunami uczniów w celu informowania o postępach ich dzieci w nauce oraz w celu zdobywania i przekazywania innych informacji o uczniu,
- m) nauczyciele pełniąc funkcję kierownika wycieczki lub opiekuna, odpowiadają za bezpieczeństwo uczniów podczas zajęć poza terenem szkoły,
- n) diagnozowanie potrzeb uczniów oraz zgłaszanie ich wychowawcom,
- o) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bieżącej pracy z uczniem, dostosowując wymagania edukacyjne do indywidualnych możliwości ucznia,
- p) współpracowanie z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- q) reagowanie na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- r) reagowanie na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- s) przestrzeganie obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- t) udzielanie uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych.

Do zadań wychowawcy należy:

- a) diagnozowanie potrzeb, uzdolnień, zainteresowań, sytuacji rodzinnej, stanu zdrowia i warunków bytowych uczniów,

- b) stymulowanie ich rozwoju psychofizycznego i pozytywnych cech charakteru,
- c) utrzymywanie kontaktu z rodzicami lub prawnymi opiekunami uczniów poprzez organizowanie spotkań klasowych lub przeprowadzanie rozmów indywidualnych, w celu informowania o postępach ich dzieci w nauce i zachowaniu oraz w celu zdobywania i przekazywania innych informacji o uczniu,
- d) koordynowanie pracy zespołu nauczycielskiego danego oddziału klasowego, w tym organizowanie spotkań konsultacyjnych tego zespołu,
- e) współpraca z pedagogiem szkolnym i psychologiem szkolnym, doradcą zawodowym oraz pielęgniarką w zakresie udzielania uczniom pomocy psychologiczno - pedagogicznej, materialnej i socjalnej, ochrony przed skutkami demoralizacji i uzależnień,
- f) współpraca z pedagogiem szkolnym i psychologiem szkolnym, pielęgniarką w zakresie podejmowania niezbędnych działań w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wspierania uczniów,
- g) otaczanie dodatkową opieką uczniów szczególnie uzdolnionych poprzez wspieranie, motywowanie oraz umożliwianie rozwijania zdolności i zainteresowań,
- h) koordynowanie działań związanych z pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
- i) dbanie o właściwy stosunek ucznia do nauki oraz motywowanie go do osiągnięcia jak najlepszych wyników w nauce,
- j) kontrolowanie frekwencji uczniów na zajęciach edukacyjnych, badanie przyczyn absencji oraz egzekwowanie obowiązku nauki,
- k) motywowanie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań, olimpiadach i konkursach przedmiotowych i tematycznych oraz organizacjach szkolnych, aktywnej działalności na rzecz klasy, szkoły i środowiska lokalnego,
- l) integrowanie zespołu klasowego, kształtowanie wzajemnych stosunków między uczniami opartych na życzliwości, tolerancji, współdziałaniu, koleżeństwie i przyjaźni,
- m) wywieranie wpływu na zachowanie uczniów w Szkole i poza nią, badanie przyczyn niewłaściwego zachowania się uczniów, podejmowanie środków zaradczych w porozumieniu z zespołem uczniowskim, nauczycielami, pedagogiem szkolnym

- i psychologiem szkolnym oraz rodzicami lub prawnymi opiekunami ucznia,
- n) informowanie rodziców lub prawnych opiekunów dziecka o uzyskiwanych przez niego ocenach bieżących, śródrocznych i rocznych z poszczególnych zajęć edukacyjnych oraz ocenach zachowania, osiągnięciach, sukcesach, trudnościach w nauce, niepowodzeniach szkolnych, problemach wychowawczych,
  - o) zapoznanie rodziców lub opiekunów prawnych uczniów z Programem Wychowawczo- Profilaktycznym Szkoły,
  - p) wdrażanie Programu Wychowawczo- Profilaktycznego,
  - q) opracowanie planu pracy wychowawczej, we współpracy z zespołem wychowawczym, realizacja oraz przeprowadzanie ewaluacji tego planu,
  - r) rozwiązywanie konfliktów oraz problemów wychowawczych.

Do zadań zespołu wychowawczego należy:

- a) opracowanie form pomocy uczniom, którzy wymagają pomocy psychologiczno-pedagogicznej i materialnej,
- b) organizowanie współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, innymi poradniami specjalistycznymi oraz innymi instytucjami świadczącymi pomoc uczniom i rodzicom,
- c) opracowanie planów pracy wychowawczej dla danego poziomu klas,
- d) współpracowanie z pedagogiem szkolnym i psychologiem szkolnym oraz doradcą zawodowym,
- e) analizowanie i rozwiązywanie bieżących problemów wychowawczych.

Do zadań zespołu nauczycielskiego należy:

- a) diagnozowanie potrzeb uczniów i organizowanie odpowiednich form pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- b) współpraca z wychowawcą danego oddziału klasowego oraz uczestniczenie w spotkaniach konsultacyjnych tego zespołu.

Do zadań pedagoga szkolnego i psychologa szkolnego należy:

- a) prowadzenie badań i działań diagnostycznych, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, a także wspieranie mocnych stron ucznia,
- b) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w Szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- c) udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych problemów,
- d) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów uczniów,
- e) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie i organizowanie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej w środowisku szkolnym i pozaszkolnym ucznia,
- f) prowadzenie terapii indywidualnej i grupowej,
- g) wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- h) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- i) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- j) rozpoznawanie i analizowanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych,
- k) podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z Programu Wychowawczo - Profilaktycznego w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i wychowawców,
- l) działanie na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- m) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów poprzez prowadzenie warsztatów dla rodziców oraz udzielanie im indywidualnych porad

w zakresie wychowania,

- n) wspomaganie i pomoc nauczycielom w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- o) udział w opracowywaniu programów profilaktycznych,
- p) przewodniczenie Zespołowi Wspierającemu, powołanemu do opracowania Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych,
- q) współpracowanie z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno- wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

Do zadań koordynatora ds. bezpieczeństwa należy:

- a) sprawowanie opieki nad pracami Rady Pedagogicznej dotyczącymi zapisów statutowych związanych z bezpieczeństwem uczniów i dyscypliną szkolną oraz stosowaniem ich w praktyce szkolnej,
- b) współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego w celu zapewnienia uczniom bezpieczeństwa,
- c) współpraca z organami Szkoły w zakresie przestrzegania zasad BHP przez uczniów,
- d) znajomość zaleceń dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz czuwanie nad realizacją działań nauczycieli wynikających z tych zaleceń,
- e) opracowanie zakresu kontroli wewnętrznej dotyczącej przestrzegania zasad BHP przez uczniów w szkole.

Do zadań rodziców należy:

- a) współtworzenie Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły,
- b) uczestniczenie w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- c) uczestniczenie w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- d) zasięganie informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- e) współpracowanie z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,

- f) dbanie o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- g) Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły.

Samorząd uczniowski:

- a) wyraża interesy ogółu uczniów liceum wobec dyrektora Liceum, Rady Pedagogicznej i innych organów,
- b) przedstawia Radzie Pedagogicznej oraz dyrektorowi Liceum wniosków i opinii we wszystkich sprawach Liceum, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów,
- c) uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- d) współpracuje z zespołem wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- e) propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- f) dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- g) może podejmować działania z zakresu wolontariatu, redagowania i wydawania gazety szkolnej, strony internetowej,
- h) ma prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiające zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym, a możliwością rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań,
- i) ma prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi, w porozumieniu z dyrektorem szkoły.

VII. ZASADY EWALUACJI

Powyższy program jest dokumentem otwartym, można w nim dokonywać zmian i korekt, które wynikają z bieżących potrzeb szkoły oraz zmian w aktach nadrzędnych. Będzie on podlegał ewaluacji na koniec roku szkolnego.

SPOSOBY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWACZO- -PROFILAKTYCZNEGO

1. Obserwacje dokonywane przez wychowawców klas, nauczycieli, dyrektora szkoły, pedagoga i psychologa szkolnego.
2. Ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
3. Wywiad z dyrektorem szkoły.
4. Analiza dokumentacji szkolnej.

Załączniki :

1. Diagnoza potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej.
2. Harmonogram działań wychowawczo- profilaktycznych.
3. Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych obowiązujące w szkole.
4. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2018/2019.

Opracowali :

Aleksandra Daciów

Anna Michalska

Maria Włoczyk

Anna Lelonkiewicz - Kubik